1872. IV. évfolyam — 241. szám. — Csütörtök, deczember 5.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ½ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: **Főpiacz, Vecsey-ház földszint a** szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni baloldali párt közlönye.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok semadatnak vissza.

A kormány környezete.

(U—i.) Pesti és bécsi lapok a válság után mind csak az uj kabinet esélyeiről elmélkednek.

Lónyay bukása fölött a kárörömnek bizonyos szine vonul el a sajtó organumaiban, noha vannak elvétve, kik szánják azt a férfit, ki minden sokoldaluságа daczára, részint parlamenti tapintatlansága, részint diplomacziai járatlansága által képtelenité magát a kormányzatra, épen életének delén, dicsőségének hatványán!

A Szlávy-miniszterium a deákpárti organumok által többé-kevésbbé örömmel fogadtatik s az ellenzék is több rokonszenvet mutat iránta, mint tanusitott az ő hivatali elődjével szemben.

Noha az uj miniszteriumot a jobboldali lapok, mint valami állandót igyekeznek feltüntetni, a sorok között mégis olvasni lehet, hogy ez ugynevezett „megfejelt" miniszterium nincs tartós basisra fektetve. Egyébiránt azzal biztatja magát a deákpárt, hogy ha egy miniszteriumot „fejelni" lehet, miért ne lehetne koronkint „tákolni" is!

Vannak, kik nem hiszik a pénzügyminiszteri krizist még az i n d e m n i t y manőverrel sem elodázhatni.

Pedig hát ez az a savanyu alma, melybe senki sem akar beléharapni a Lónyay-Kerkápoly-féle wirthschaft után; tartván azzal, „ki mit főzött és sütött: egye is meg."

Több balpárti közlöny kissé elemezgeti a deákpárti árnyalatokat, mely szerintök áll: 1) az „ö r e g u r" (értsd Deák Ferenczet) régi gárdájából, kik csak azt lesik, mikép prüsszent az öreg ur s ők is akép prüsszentenek. E gárdára, mondják, bizton támaszkodhatik a Szlávy-kabinet. Jön 2) a haladáspárt, Gorove és Horváth Boldizsár vezénylete alatt. Ez a töredék nem veszélyes az uj kabinetre nézve, mert nem fog eléje gáncsot vetni. Ezt követi harmadik helyen az ó-konzervativek serege Sennyey báró zászlója alatt. E tábor urai még nem látják elérkezettnek az időt, melyben a tevékenység politikáját üzhessék. Ők mesterek a várakozásban, az ajtóstól való berohanás nem tartozván gyöngéik közé.

Nos e tekintetben is nyugodtan érzik magokat a kormánypárti közlönyök, mondván, hogy Sennyey előtt épen nem látszik ellenszenves férfiunak Szlávy, ki ezelőtt is a középpontot foglalta el a Deák vezérkara és az ó konzervativek közt. (Tehát a Szlávy-miniszterium hidat képezne egy Sennyey-kabinethez?)

A negyedik helyre a kormányhivatalnokokat sorozza, mint a deákpártnak egyik szánandólag jelentékeny számmal biró elemét, kiknek abbeli következetességük el nem vitatható, hogy mindig a kormány érdekeinek tömjéneznek, akár Péter, akár Pál gubbaszkodjék a kormány rudjára. E töredéktől sem félhet tehát a kabinet, hogy megbuktatására erőködnék.

Marad tehát fön a legkisebb elem, a Lónyay-hivek, kiknek számát a jobboldali lapok legmagasabb kalkulussal 30—35-re teszik. Ezt a töredéket, mondják nem igen örvendeztette még az uj kabinet megalakulása s könnyen malkontentussá válnék, ha szószólójuk s dandárparancsnokuk nem Lónyay Menyhért lenne, ki meggondolandja, mivel tartozik multjának.

Ily okoskodások nyomán állitják, hogy a r e n a i s s a n c e-k a b i n e t tartós talapra van fektetve.

A Szlávy-miniszteriumnak jó esélyeül hozzák föl még, hogy az uj kormányelnök, nemcsak az „öreg ur"-nak áll kegyében, de Andrássy grófnak is különösebb barátságos érzületével dicsekedhetik.

Meglássuk azonban, vajon a jobboldali-organumok által signált kedvező esélyek, a gyakorlatban érvényt nyernek-e vagy sem?

— **Kossuth Lajos sógora** Ruttkay József Budán, a mult szombaton meghalt hagymázban. Ő 1848-ban Pestmegye főügyésze volt, később hétszemélynök lett, a szabadságharcz bukása után pedig Amerikába vándorolt, hol neje (Kossuth nővére) és gyermekei valának. Visszatérvén, kormányhivatalt semmi áron nem akart vállalni, hanem a budai közkórházban dijnok lett, s ott müködött haláláig.

— **A régi miniszterek** nem fognak uj esküt tenni, minthogy állására már mindenik tett esküt.

— **A magyar királyi testörségre** kevés egyén jelentkezvén, most a k ö z ö s h a d ü g y m i n i s z t e r(?) a sorezredi tiszteket hivja fel jelentkezésre. A jelentkezők többi közt tartoznak kimutatni, hogy magyar honpolgárok.

— **Szláviról** a „P. Ll." azt irja, hogy 1849-ben mint forradalmi biztos Orsovában a legvégső pillanatig müködött, a minek folytán elfogatott s Olmützben körülbelül két évig mint fogoly utczasöprésre kényszerittetett. Egyik lábát, mely járása közben észrevehetőleg nem bir a kellő ruganyossággal, az akkor hordott nehéz vaslánez tette némileg merevvé.

— **Honvédelmi ügyért** nehezen találnak, már Lónyay Jánost is megkinálták e tárczával, de ez, érezve tehetségeit, nem fogadá el.

— **Lónyay Menyhért gr.** mostanában nem fog részt venni a képviselőház tanácskozásaiban. Meránba megy családjához. Később mint pártvezér akar szerepelni a jobboldal uj árnyalatában. No mi azt hiszszük, hogy bajosan lesz mostanában a pártvezéreskedéshez kedve.

— **A törvényhozás** elé ujabban a bank és adóreformok ügye kerül, Kerkápolynak már készen vannak ide vonatkozó tervei.

— **A Lónyaiak** neki busulták magukat Menyhért rokon bukásán, ennek kell tulajdonitanunk azt is, hogy Lónyai Albert beregi főispán ez állásáról leköszönt. Mert a mint tudjuk, a Lónyayak nem igen szoktak idegenkedni a czimektől és méltóságoktól.

— **Az uj kormány** ma este szándékozott magát bemutatni a Deákkörben.

Elégtétel Debreczennek!

A magyar kormány hivatalos lapja, a „Budapesti közlöny" tegnapi számában közli a képviselőház 1872. november 22-én tartott 37-iki ülése jegyzőkönyvéből azon kivonatot, melyben a beérkezett kérvények miként elintézéséről van szó.

Többi közt a 433. szám alatt e következőket olvassuk szóról szóra:

„433. Debreczen sz. kir. város közönségének közgyülése előterjeszti azon sérelmet, mely szerint az 1870, **XLII. t. cz.** v é g r e h a j t á s a e l ő t t a f ő i s p á n a k ö z g y ü l é s i e l n ö k s é g e t e l f o g l a l t a, és kéri ezen sérelem orvoslását.

Az 1870. XLII. t. cz. értelmében, ugy **mint azt Debreczen város közönsége** értelmezte, a v á r o s i f ő i s p á n o k a t c s a k a z e m l i t e t t t ö r v é n y a l a p j á n s z e r v e z e t t k ö z g y ü l é s b e n i l l e t i m e g a z e l n ö k l é s.

A jelen **kérvény azonban már meghaladott tárgyra vonatkozván, — az az irattárba tétetik."**

Örömünkre szolgál e fényes elégtétel, habár annak elintézési módjához nem adhatjuk is teljes megnyugvásunkat.

Lássuk az ügyet.

Lapunk olvasói emlékezhetnek még azon időre, midőn ez ügy lefolyt.

Még a régi, az 1848-iki alapon szervezett képviselőtestület egyik ülésén városunk főispánja a b e l ü g y é r t ö b b s z ö r ö s é s t á v i r a t i u t o n t ö r t é n t egyenes követelése f o l y t á n azzal állt elő, hogy ő elnökölni akar „felsőbb rendeletre." A képviselők a t ö r v é n y r e h i v a t k o z v a tiltakoztak a főispán elnöksége ellen; a főispán természetesen jól tudta a törvényt, s igazságot adott a városi képviseletnek, ismételve távirt a belügyérnek, de Tóth Vilmos ragaszkodott előbbi rendeletéhez, s igy a város — engedve a törvénytelen kényszeritésnek — megtartá az ülést a főispán elnöklete alatt; azonban feliratot határozott az országgyüléshez intézni, melyben tiltakozását fejezi ki a közgyülés a főispán törvénytelen elnöklete iránt.

Es a debreczeni képviselőtestület nezetét a képviselőház helyeselte.

Tagadhatlanul, e nyilatkozat ránk nézve szép elégtétel.

De a dolognak másik oldala is van. A s é r e l e m a b e l ü g y é r á l t a l e l k ö v e t t e t e t t. Ez tény.

Tóth Vilmos belügyérről fel sem lehet tenni, hogy a törvényt épen ugy ne tudta volna, mint a debreczeni képviselőtestület. Igy tehát csak is öntudatosan követhette el a törvénysértést.

E törvénysértésért Tóth Vilmos belügyérnek, — ha az igazság mértékével itélünk, — felelni kell.

A képviselőház erről elfelejtkezett intézkedni.

Pedig nagyon különös volna az, ha a miniszternek mindent szabad volna tenni, anélkül, hogy azért, a mit tesz, felelősséggel tartoznék, s ha szántszándékosan törvényszegést követ is el, a „tárgy meghaladottsága" felmentené őt tettének következményei alól.

Furcsa volna azon elvet érvényre emelni, hogy közönséges halandónak bünhődni kell a törvénysértésért, de a miniszter ezt büntetlenül elviheti.

Az emlitett tárgyban az erkölcsi elégtétel Debreczennek megadatott, de a miniszter iránt nem mértek az igazság mértékével.

Mi csak igazságot kérünk.

Ezt kiszolgáltatni követeljük mind alólról felfele, mind pedig felülről lefele.

S z a t m á r i K á r o l y.

A kolera Magyarországon.

— A kolera állásáról a belügyminiszterhez decz. 4-én beérkezett napitudósitások szerint B u d á n: decz. 3-án 5 ujabb koleraeset merült fel; ebből esik a várra 0, Krisztinavárosra 0, Tabánra 0, Vizivárosra 0, Kültelekre 0, Országutra 0, Ujlakra 1, közkórházra 3, irgalm. kórház 1, összesen 5. Ehez hozzászámitván az ápolás maradt 40-et, az összes beteglétszám 45, ezek közül meggyógyult 4, meghalt 0. Október 18. óta összesen megbetegült 703, kikből meggyógyult 401, meghalt 261, gyógykezelés alatt maradt 51. A k a t o n á k között deczember 3-tól deczember 4-ig megbetegült 0, ehez hozzászámitván az ápolás alatt maradt 13, az összes beteglétszám 15, ezekből megygógyult 0, meghalt 1, további gyógykezelés alatt 14. P e s t e n decz. 3-tól 4-ig megbetegült 15, ebből esik a Belvárosra 0, Lipótvárosra 2, a Terézvárosra 6, a Józsefvárossa 1, a Ferenczvárosra 0, Kőbányára 0, a közkórházakra 6, összesen 15. Ehez számitván az ápolás alatt maradt 200-at, az összes beteglétszám 215, ebből meggyógyult 1, meghalt 11, a járvány kezdete óta összesen megbetegült 622, ebből meggyógyult 176, meghalt 243, további gyógykezelés alatt maradt 203. — B o r s o d m e g y é b e n Tisza-Bábolnán nov. 30-tól decz. 2-ig 10 koleraeset merült fel, melyek közül 6 halállal végződött. M o s o n m e g y é b e n Ujfalu községben nov. 30-án ugy ujabb koleraeset fordult elő halálos kimenettel. S á r o s m e g y é b e n Tihany községben 8 egyén esett kolerába, kik közül 5 meghalt. Abosi vasuti állomáson 3 egyén betegült meg, kik közül 1 meghalt. K a s s á n a kolerabetegek száma 25-tel szaporodott, az eddig megbetegült 124 egyén közül meggyógyult 22, meghalt 66, ápolás alatt pedig maradt 36.

Lesz-e abban köszönet?

** Megvan tehát. Annyi kinos vajudás után megszületett ismét a magyar kormány.

Szlávi kormányelnök ma tette le az esküt a király kezébe. Szlávi helyét a keresk. ügyérségben gr. Z i c h y József foglalja el, s ezzel be van végezve a kormányalakitás nagy munkája.

Vajon lesz e ebben köszönet?

Megcsinálták a nagy hühót, felforgatták az összes kabinetet, s az elégedetlen nemzet szemei elé — vakitásul — a remény sziklaiból alkottak egy nagy hegyet, melyből szebb jövő szülemlését engedték sejtetni.

És ime, e hegy — egeret szült.

A régi miniszteriumból csak Lónyayt tuszkolták ki, hogy a többiek annál szabadabban üzhessék eddig folytatott munkájukat.

Távol legyen tőlünk, mintha Lónyayt sajnálnók; de — meg kell vallanunk — hogy az ő hibáiban lélekzett az egész kormány. És igy őszintén kell fájlalnunk, hogy Lónyay magával nem vitte miniszteriumának legnagyobb részét.

Szlávi kormányelnökségéhez mi sok reményt kötének, azonban már e l s ő l é p é s é t e l h i b á z o t t n a k tartjuk.

Tudta azt Szlávi, hogy a régi kormány elveszté minden népszerüségét, s ha annak irányát meg akará vala változtatni, akkor az uj kabinetben nem szabad hagyni még irmagot sem azokból.

Pedig megmaradtak mindnyájan.

K e r k á p o l y i m a r a d á s a b i z t o s.

T i s z a L a j o s egyelőre szintén megtarja tárczáját.

És még, a kinek távozását mindenek felett óhajtanunk kellett, T ó t h V i l m o s i s m é t b e l ü g y é r l ő n.

Rosz magból soha sem kelhet ki ép növény. Rosz kormányférfiak soha sem alkothatnak jó kormányt.

Igy a Szlávi-kabinet már megalakulásakor lehervasztá reményeink virágát.

A Lónyaykormány gyülölt volt a nemzet előtt, azért kellett buknia. Már most, ha felteszszük is azt, hogy a kormánytagokat Lónyay képes volt annyira megzsibbasztani, hogy ők is az elnök nótáját fuvhatták csupán, akkor ezek tehetetlenségöket, képtelenségöket önmagok is nyiltan bevallották. — Ha pedig azt állitják, hogy ők a Lónyay nyomása alól teljesen emanczipálni tudták magokat és függetlenül cselekedtek: akkor szintén fejökre lehet olvasni ama vádat, hogy akkor miért nem tettek a nemzet óhaja szerint?

Mindkét esetben oda utalnak a körülmények, hogy azon férfiaktól, kikkel a nemzet, sőt még saját pártjuk sem volt megelégedve, tisztittassék meg a kormánypalota.

Ezek már maguk is tarthatatlannak nyilatkoztatták ki állásukat, midőn mind annyian beadták lemondásukat.

Nem volt tehát távolról sem igazolva, hogy a régi tehetetlen miniszterek ujra felvétessenek.

Vagy talán ugy áll már az a nagy többség, hogy nincs benne — kormányra való ember?

Ez nem mentség. Akkor vonuljon vissza az egész párt, ha nem tud a nemzetnek kormányképes embert adni.

Mert igy változhatik akárhányszor a kormány, nem fog abba uj szellem költözni soha.

Legalább most a Szlávi kabinetre nem mondhatunk mást, mint hogy — adtál uram kormányt, de bizony — nincs köszönet benne.

Azonban, mi óhajtjuk, hogy csalatkozzunk.

Szinházi szemle.

Három kis darab került tegnap szinre. **„Garibaldi"** bohózat 1 felv. Rozen Gy. után ford. Vizvári. Ez esetlen darabot már jobb volna félretenni.

„Vadon rózsaja," vigj. 1 felv. magyar szinre alkalmazta Homoki. Rózsát S z a k á l Róza játszotta; a müvésznő menyegzőjének előestéje alkalmából a közönség e kedvenczét zajos tapsokkal fogadta, koszoruk, virágbukétok özönlöttek számára, ugyanekkor a szinfalak megől egy kis lány szép koszorut adott át neki; előadás végeztével ismét többszörösen kitapsolták; ez ünnepélyes alkalomnak mi is hódolva, az egész darab előadására vonatkozólag tollban hagyjuk észrevételeinket.

Végül először adatott: **„Kukli predikacziók"**, vigj. 1 felv. forditá Szerdahelyi Kálmán. Ez ügyes darab előadásának fénypontját H o r v á t h Vincze (Móka) képezte, a ki ily szerepekben — ugy látszik — nagyon otthonos, a közönség nem is volt iránta hálátlan, megérdemlett tapsokban részesité. H e t é n y i Laura (Dorottya) szintén elemében volt. Z ö l d i (Gyöngyös M.) jól állta meg helyét.

Közönség szép számmal.

UJDONSÁGOK.

* **A mai városi közgyülés** nevezetesebb tárgyai következők voltak: a m é n i ó t e l e p kiépitése iránti javaslat elfogadtatott, miszerint a kiépitési költség fejében szükségelt összeg kölcsönadása iránt a miniszterium felkéretik oly módon, hogy a már az országgyülés által megszavazott összegnek s az azon felyül szükséges summa kamatainak ⅔ az állam által haszonbér czimén, ⅓ pedig az igazgatási költségekkel együtt a város által lenne fedezendő, s 40 év alatt a kölcsön végkép letörlesztetnék. A városra ezáltal évenként 6—7 ezer forint teher háramlanék; de 40 év mulva a telep építési ára tisztázva lenne. A f e l s ő g a z d a s á g i t a n i n t é z e t n e k a füvészkert melletti egyházi telken épitendő helyiségek áttétele iránt beadott javaslat elfogadtatván, a kormányhoz felterjesztetik. — A z a l a p i t v á n y i p é n z t á r i p é n z e k kamatának 7%-ra felemelése iránti javaslat elvettetett. — A v á r o s á l t a l f e l v e e n d ő k ö l c s ö n és a Bika vendéglő kiépitése, ugy a városi burkolat kiépitése tárgyában küldöttség neveztetett ki az előzmények s az ujabban fölmerült körülmények és nézetek figyelembe vétele mellett adandó tüzetes véleményadásra. — B e l s ő r ő z s e b i z t o s s á A. N a g y J ó z s e f választatott. A h o m o k k e r t b e n l a k á s — ipar s gyártelepek tulajdonosai kivételével — megengedhetőnek nem találtatott. — A s z a k é r t ő b i z o t t s á g o k felhatalmaztattak, hogy körükbe tanácskozmányra oly szakértőket is meghivhassanak, kik nem bizottmányi tagok.

* **Telegdi K. Lajos**, s ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében, valamint a főiskolai seniori hivatalnál is kapható a „M é l i u s P é t e r h a t á s á r ó l" szóló értekezés, tanári székfoglaló Balog Ferencztől. Egy példány ára 30 krajczár, a bejövendő összeg Mélius emlékére forditatik; a könyvárusok a czél tekintetéből szivességből vállalták el a példányok elárusitását. —

* **A magyar északkeleti vasut** bátyu-munkácsi szárnyvonalának megnyitása tegnap ment végbe.

* **Dohánytermelőknek.** A debreczeni m. kir. pénzügyőri bizottság átirata folytán értesittetnek a dohánytermelők, hogy a dohánybeváltás f. hó 25. veszi kezdetét, és a jövő 1873. február hó 15-én bevégeztetik. Debreczen, 1872. decz. 4. K a p i t á n y i h i v a t a l.

* **Felszólitásunknak volt hatása.** Hódmezővásárhelyről vett tudósitás szerint azon egyház egyik tevékeny lelkésze Miklovicz Bálint „Mélius-emlékünnepet" szándékozik rendezni; hasonló szép czélu mozgalmak hire jeleztetik Turkevéből is. Az ünnep megtartása a fő, a nap később is tüzethetek ki az egyházak tetszése szerint; más, p. o. a Kazinczyünnepek is elnyujtattak hetekig.

* **Szerdahelyi Kálmán** kőmetszetü arczképe a szinházi pénztárnál a hivatalos órákban megszerezhető; ajánljuk a kedves müvész emléke iránt kegyelettel viseltetők figyelmébe.

* **A debreczeni kereskedő testület** 1872. évi deczember hó 8-dik napján délelőtt 9 órakor az ügyvédegylet helyiségében Hajd

TÁRCZA.

EGY NEMESEMBER LEÁNYA

Regény három kötetben.

Irta **Schwartz Mária Zsófia.**

Harmadik rész.

(Folytatás.)

— Miért nem láthattalak azon napokon mikor....

— Mikor férjem távol volt, vágott közbe Magda teljesen vissza nyert nyugalommal.

— Mert karácsonyi ajándékot óhajtottam részére késziteni. Legyen oly jó és folytassa a játékot, tette hozzá Magda.

— Nem tehetem. Ha életembe és szerencsémbe kerül is, most beszélnem kell veled, s ez életben egyszer még meg kell hallgatnod.

— Kell?

Magda kevélyen nézett rá, s félig felemelkedett helyéről.

— Tehát csak egy gyermek, őrjöngő elbizakodott szavai azok, melyekre te hallgathatni hiszed, kiáltott Porry hevesen.

Magda ujra nyugodtan leült, s egy időben nyugodt s még is szelid hangon mondá:

— Hiszem, hogy Porry Nils tudja, mi szerint nagy igaztalanságot követett el, ugy hogy nem engedi meg magának többé ilyet elkövetni. — Hagyjuk a tárgyat. Önnek van huzása.

— Miért adta vissza levelemet, miért mind e kegyetlenség ellenem? kérdé ujra Porry, a nélkül hogy a játékra egy tekintetet vetett volna.

— Azt véli Magda, hogy elhiteti velem, miként Sorenza engem elfeledett? Lehetetlen.

Lehajlott és Magdára tekintett.

Épen oly lehetetlen, mint egy anyának gyermekét elfeledni, épen oly lehetetlen egy oly szivnek mint a Sorenzáé, elfeledni azt, a kit egyszer szeretett.

Magda fejét a pamlag támlájára támasztotta, szemeit sajátságos tekintettel Porryra irányzá és mondá:

— Cousinom, megtudná mondani, mint itéli meg azon férfit, ki egy háznál vendégszeretetet élvez, a férj mint baráttal bánik, s ezek daczára a nőhöz szerelemből beszél? Azt hiszi, hogy szigoruan véve megérdemli a becsületes ember nevét? Én kétkedem. E szavak, melyeket mondott, bizonyára jó akarata ellen hagyták el ajkait; mert ön nem fogja remény-leni, hogy Magda elhitesse, miként Sorenza valóban oly megvetésre méltó, milyennek őt ön egyszer tartotta.

Porry homlokán sötét pir borult, szemei lángoltak, mig Magdát szemlélte, azután elnyomott hangon mondá:

— Akarja folytatni a játékot?

Ujra elkezdtek játszani.

— Most elveszem a királynéját, mondá Magda, a nélkül, hogy képes lenne egy sóhajt elnyomni.

— Vegye el, mondá Porry.

Magda kezét nyujtá ki. Reszketett egy kissé.

Magda szavának hatása oda volt, oda voltak a szép föltételek: ujra meg lett ragadva a kis kéz, ujra suttogá Porry felindult hangon:

— Kezed reszket, arczod halvány, te szenvedsz; csak egy tekintetet, egy szegény szót jutalmául annak, mit keresztül küzdöttem, s én elutazom messze innen ha ugy kivánod!

— Én nem kivánok semmit, mert nem adhatok semmit, felelt Magda.

— Maradj itt, vagy utazzál, egyet a kettő közül, én nem kivánom sem egyiket, sem másikat.

Tehát semmi sem vagyok azon szivnek, melynek egykor mindene voltam?

— Porry Nils férjem Cousinja; lásd ez minden.

Porry felugrott székéről és hevesen kiáltá.

— Tehát csak gazdagság és név kellett, elfelejtésére annak, kit isten férjedül rendelt.

— A mult oly keserü volt, hogy azt a jelennel fölcseréltem. Sorenza, a ki egykor mint méltatlan tárgya Porry szerelmének, eltaszittatott, most nem érdemesiti magát arra, hogy eltaszittassék. Nem! Azért is hagyjon föl az ily beszéddel, nézze meg jól arczomat, és mondja meg, van é abban valami, mi azon hitre jogosit, hogy van keblemben egyetlen érzelem, mely egy bünös szerelem javára beszél?

— Igaz ön engem soha sem értett meg, de annyit értenie kell az emberi sziv titkaihoz, hogy átlássa, miként azon hidegség és nyugalom, melyet tanusitok, nem volnának lehetők, ha valami melegebb érzelem volna keblemben.

— Porry nézte őt. Magda vonásain a márvány mozdulatlansága nyugodott.

Karját keresztbe tette, s mormogá:

— Igaza van, én bolond valék.

Most lépett be a gyárbirtokos. Szikrázó tekintetet vetett Porryra, mig egy vizsgálódót Magdára, mialatt gondolá:

Ő feltételéhez hütelen lett. Mit jelentenek most a kevély szavak a becsület és kötelességről? — Azok el vannak feledve. A kisértet győzött a szép feltételeken. De Magda, Magda, most az egyszer győztesen tért meg a küzdelemből.

Ujra eltelt nehány nap.

Porry maga magának mondá, hogy el kell utaznia, hogy minden remény oda van, hogy minden megerősiti, miként Magda szive semmi érzelmet sem táplál iránta, s még is maradt, még is voltak pillanatok, midőn a legőrültebb remények vettek erőt szivén és képzeletén. Ezek, minden jelentéktelen dolog által felidéztetnek. Igy például egy nap Magdához jött, hogy megkérje miként egy uját, melyet megsértett bekösse. Mig Magda segitett rajta, keze reszketett.

(Folyt. következik.)

Mihály ur házában közgyülést tart. A testületi elnökség.

* **Az izr. zugiskolák** a népnevelésnek kimondhatlan kárára vannak, s jelenleg ezek létezésének nincs semmi értelme. Országszerte is hozzá fogtak ezek kiirtásához, s Máramarosban épen az izr. polgárok járnak elől e tekintetben jó példával. Régebben városunkban is történtek ez irányban intézkedések. Mint halljuk, kádasutczán most is van ily zugiskola. Nem tudjuk, micsoda intézkedést tőn a rendőrség ez ügyben, de azt óhajtanók, hogy teljes szigorral járna el; mert hiába, a népnevelésnél nem lehet fontosabb tárgy.

* **Esküvő.** Ma d. u. ¾4 órakor tartatott meg Török Miklós esküvője Szakál Rózával a ref. nagytemplomban szép számu közönség előtt. Boldogitsák egymást hosszu életen át! Megemlitjük egyuttal, hogy a müpártoló közönség nászajándékul Sz. R.-nak esküvője alkalmából nagyobb összeg pénzen kivül egy selyemruhát, karpereczet és függő melltüt adott át, a kedves müvésznő e figyelmet a közönség részéről meg is érdemelte.

* **Szinpadunkon** jövő vasárnapra — mint halljuk — „Parlagi Jancsi" népszinmü van kitüzve, a czimszerepben Bogyó Alajossal. Emlékezünk még, hogy midőn derék müvészünk Nagyváradon e darabban fellépett, az ottani lapok ez előadásról, mint a népdalok apotheozisáról emlékeztek meg. Ismerve már Bogyó népdalait, csak egyszerüen figyelmeztetjük a közönséget a vasárnapi előadásra, melyen Bogyó dalai ritka müélvet igérnek.

* **Iparjegy** a helybeli iparhatóság által november hóban 17 darab; az ipartörvény életbeléptetése, márcz. 15. óta összesen 186 darab iparjegy adatott ki egyeseknek önálló üzlet folytathatásának engedélyezésére.

* **A belügyminiszterium orvosokat keres.** A hivatalos lap irja: Az országban fölmerülő kholerajárvány alkalmából szükségessé válván magánorvosok és sebészek kirendelése iránt kellőleg gondoskodni, az összes törvényhatóságok fölhivattak, hogy a közigazgatási területükön lakó magánorvosokat és sebészeket haladéktalanul az iránt szólitsák fel: vajjon hajlandók e napidijak és a megállapitott utiköltségek mellett a kholerabetegek gyógyitása végett, a szükséghez képest a járvány által netán nagyobb mérvben látogatott vidékre is, a járvány tartamára kimenni? megjegyeztetvén, miképp a kirendelt magánorvosok 5 ft. sebészek, ugyszintén végzett, de még nem okleveles és szigorló orvosok pedig a mennyiben ezen utóbbiaknak kirendelése netán elkerulhetlenül szükségessé válnék, 3 frtnyi napidijra, ugyszintén lakhelyüktől rendeltetési helyükre s visszautazási költségeik megtéritésére tarthatnak igényt. Az ekkép jelentkező orvosok és seborvosok név és lakjegyzékei azonnal a belügyministeriumhoz beküldendők.

* **Tudomásul.** A kiknek Mélinsra és korára vonatkozó adatokra szüksége volna, egyikül jelölhetjük s ajánlhatjuk a „Mélius Péter hatásáról" irt székfoglaló beszédet.

* **Közösügyes dolog,** az igaz, de bizony a debreczeni magyar szemeket mégis nagyon boszantja az, hogy a helybeli postahivatal czimtáblája feketes rajta sárga felirat és czimer van. Kicsinységnek látszik ez, de nagy akkor, ha elgondoljuk, hogy kiknek és miknek szomoru emlékét őrzik az ily feliratok.

* **Talált kulcs.** Az alulirt hivatal helyiségében egy kis kulcsot tartalmazó uj tárcza találtatott, a mely hihetőleg valamely érkezett csomagból eshetett ki. Tulajdonosa kellő igazolás mellett átveheti az alólirt hivatal főnöki irodájában. Debreczen, 1872. decz. 4. A m. k. postahivatal főnöke Mayer.

* **A szinházi zenekar** — ugy látszik, — ujabb magyar darabokat nem akar tanulni, legalább ilyet nem produkál. Pedig hogy ez történnék, azt a közönség nagy része óhajtaná. (Beküldetett.)

* **Elgázolás.** Tegnap délben bizonyos kocsis egy 8 éves lányt ugy eltaposott, hogy élete csak egy hajszálon függött, de szerencsére elég korán megszabadították a ló lábai alól. Szolgáljon ez a szüléknek figyelmeztetésül.

* **Megszökött vendég.** A Bikából közelebb egy képárus, ki ott sokáig — mint vendég — élt, megszökött, a nélkül, hogy uri kötelességének eleget tett volna. Keresik.

* **A közrendőrök** ma fegyvereztettek fel először, s ki is mentek gyakorlatra a honvédlaktanyába. No de ezért reméljük, hogy fegyvereikre minél kevesebbszer lesz szükségök.

* **Két dézsával** fogtak el közelebb egy tolvajt a városon, az eltolvajlott tárgyakért a tulajdonos még nem jelentkezett. Ily apró lopások gyakran eshetnek, mivel a kapukat igen sok helyen nem szokták egész éjjel bezárni. Pedig ez érdekökben állana a gazdáknak többféle szempontból.

* **Az allatkinzás** napirenden van városunkban, tegnap is bizonyos egyén a piacz kellő közepén igavonó jószágát addig verte, mig a szegény pára le nem dobbant. Az állatkinzó érzékenyen meg is büntettetett.

* **A mezei rendőrséghez** csak ma, délig mintegy harmincz jelentés érkezett be a különnemü facsempészetről. Jó volna már komolyan e dolognak utána látni, mert bizony ez a helyzet eltürhetlen.

* **Rövid hirek.** Katonai szemlén az idén 435 egyén volt 567-ből. — A városi iparos rajztanodába a dijmentes felvétetések még mindig eszközölhetők. — A népnevelési szakosztály ötös bizottsága az iskolai felügyelet tárgyában értekezletet tartott.

Délutáni posta.

— Királyi kéziratok. (A hiv. lap mai számából.)

I. Kedves gróf Lónyay! Magyar ministeriumomnak általam folyó hó 1-én elfogadott hivatali lemondása folytán önt magyar miniszterelnöki állásától s a honvédelmi minisztérium vezetésétől ezennel felmentem. Szivesen fejezem ki önnek ez alkalommal is teljes elismerésemet s változatlan kegyelmem biztositását, melyet mindenkori hü s kiváló szolgálatai valamint fenemlitett állásában is tanusitott odaadása s ernyedetlen buzgalma által méltán ki érdemelt.

Kelt Budán, 1872. évi deczember hó 4 én.

Ferencz József, sk.

II. Kedves mininszterem Szlávy! Önt ezennel magyar miniszterelnökömmé kinevezem s az egyes miniszteri állomások betöltése iránti javaslatait elvárom. Kelt Budán, 1872. évi decz. hó 4 én. Ferencz József, s. k. Gróf Lónyay Menyhért, s. k.

A „Debreczen" eredeti MAGÁNTÁVIRATAI.

— Pest, decz. 5. A képviselőház ma tartott ülésében Szlávy József uj kormányelnök bemutatá minisztertársait, a régieket és ifjabb gr. Zichy Józsefet. Egyuttal jelzé a képviselőház ez ülésszakának teendőit: a napirenden levő fővárosi törvényjavasiat tárgyalásának bevégzése után a királyföld rendezése vétetik elő, azután a határőrvidék polgárositása folytán szükséges törvények hozatnak, majd az ország pénzügyeinek rendezése végett a kölcsönt és az indemnytit határozza meg a ház, később a budget és a zárszámadások fognak tárgyaltatni, ezután következnek a pénzügyi reformtörvények meghozatala, a bankkérdés megoldása és a házszabályok átvizsgálása.

— Pest, decz. 5. Szlávy miniszterelnök ma tette le ő felsége kezeibe az esküt. Az összes minisztérium ma mutattatott be az országgyülésnek.

— Berlin, decz. 5. Az a hire, hogy a kerületi ügyrend a pérek védelme daczára, megbukik az urak házában.

— Páris, decz. 5. Ducrot tábornok monarchikus izgatásai valóknak bizonyultak. Mihelyt a válság elmulik, a kormány erélyesen fog a monarchisták ellen föllépni.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről, deczember 5-ről.

Arany 5 frt. 19 kr. — Ezüst 108 frt. — kr.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: *OLÁH KÁROLY.*

Főmunkatárs: *SZATMÁRI KÁROLY.*

Nyilttér.

Eladó kocsi.

Egy jó állapotban levő csinos fedeles kocsi jutányos áron eladó. Értekezhetni iránta péterfiautcza 974. sz. alatt a tulajdonossal.

626 1—

Kiadó lak.

Czeglédutczán 22-ik sz. a. háznál két nagy szoba, butor nélkül, az egyik utczára néző külön kijárattal, pünkösdig minden órán kiadó.

Értekezhetni Bosznai Károlylyal czeglédutczai üzletében. 611 3—3

Eladó ház.

Nyomtatóutczán 798. sz. a. 4 szobát, konyhát, kamarát, s pinczét tartalmazó cseréppel fedett legjobb karban levő ház, utánnavaló földjével örökáron eladó, értekezhetni a bentlakó tulajdonosokkal.

612 2—3

HIRDETÉSEK.

Szathmáry testvérek

divat s nőiruhakészitési termében

Széchenyi-utczán Debreczenben.

Posztó és bársony női bundák, muffok, mint eddig, ugy ez idényre is Pest legjobb hirben álló szücsmesterétől, ugyszintén a legdivatosabb selyem és gyapju ruhakelmék, kész ruhák és felöltők, téli nagy kendők, beszövött shawlok, kész női kalapok és fejdiszek, teljes választékban már megérkezvén, igen jutányos árban ajánljuk azokat a n. é. közönség becses figyelmébe. 74.

A DEBRECZENI IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elad mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket,

arany és ezüst pènzeket;

elad sorsjegyeket részletfizetésre:

magyar kir. nyeremény kölcsön sorsjegyeket,	évenkénti	4 huzás	200.000 frt főnyereménynyel,	6 frt	havi részletfizetés mellett,
osztrák hitel intézeti	„	4 „	200,000 frt	„ 10 frt	„ „ „
1864-ki Osztr. állam	„	5 „	250,000 frt	„ 7½	„ „ „
1860-ki 5% es osztrák állam	„	4 „	300,000 frt	„ 8 frt	„ „ „
1839-ki osztrák állam	„	1 „	150,000 frt	„ 8 frt	„ „ „
törökbirodalmi 400 francos 3%-es	„	6 „	600,000 franc	„ 6 frt	„ „ „
1864-ki 100 rubeles 5%-es orosz	„	4 „	200,000 rubel	„ 10 frt	„ „ „
1866-ki „ „ „	„	4 „	200,000 „	„ 10 frt	„ „ „
Braunschweigi 20 tl. „	„	4 „	30,000 tl. „	„ 4 frt	„ „ „

5 0—0

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A legjobb amerikai

varrógépek,

minden modorban tökéletes betanitás mellett, részletfizetésre is, nálunk a legjutányosabb árban kaphatók.

Kárton — Cachemire — szövet és selyempaplanok, lószőr, kecskeszőr és tengeri füvel (Seegras) töltött matráczok, legolcsóbb árak mellett nagy választásban.

Varrógép rak tárunkat berendeztük mindenféle rövidárukkal, franczia virágokkal, és az ott található gyászárukat és divatárusnő czikkeket a nagyérdemü közönség becses figyelmébe különösen ajánljuk.

Mély tisztelettel

Klimó és Holvay

az amerikai „Howe Machine Company"-nak egyedüli képviselője Debreczenben.

118

Egy helybeli gyakornok nálunk felvétetik

„István" gőzmalom társulat.

Azon t. részvényesek, kik részvényeik után az 1871-dik évről járó osztalékot még fel nem vették, ezennel telhivatnak azt még 1872. decz. 31-ig a társulat irodájában kivenni, miután az addig fel nem vett osztalék az alapszabályok értelmében elévülvén, jótékony czélra fog forditattni.

624. 1— **Az igazgatóság.**

Tüzi fa eladás.

A légszeszgyári faraktárban az egész télen át szép fiatal tölgyfa magyar öle 15 frt. bükfa 16 frtért kapható, ugyszinte nagy mennyiségü vágott fa is, melynek mázsája házhoz szállitva 80 kr. 10 mázsán aluli megrendeléseknél pedig a raktárban 75 kr.

A légszesz-gyár igazgatósága

Debreczenben. 622 2—3

Tüzifa

legjobb, száraz minőségü, magyar öle (mintegy 30 mázsa) a vasutnál átvéve **14 forinton**, házhoz szállitva **15 forinton**. 625 1—2

ugy szinte más minőségü **12** és **13** forinton kapható, illetőleg megrendelhető, az ispotálytemplem melletti Guttmann-féle faraktárban vagy:

Berger Henriknél, Széchenyiu. 1771.

623 1—3

Árverési hirdetés.

A hortobágyi ökör járás őszi legelőül, folyó hó **8-án d. e. 10** órakor a városházánál a nagy tanácsteremben árverés utján ki fog adatni.

Csáky Gergely tanácsnok.

625 1—2

Hirdetmény.

A m. k. pénzügy miniszterium részéről a m. k. dohánygyárak és beváltó hivatalok számára 1873. évben szükségelt három nyüstös kétnyüstös és kóczvászon, zsinegvászon (Spagatleinwand) továbbá vastag és vékony kötelek, zsinegfonadék (Spagatgewebe,) csomagoló és varró zsineg (Pakel und Náhspagat), és fehéritetlen varró czérna szállitására nézve ezennel versenytárgyalás iratik ki, melyhez irásbeli, bélyegzett, a 10% bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával ellátott és lepecsételt ajánlatok a pesti m. k. dohány beváltó felügyelőségnél (sótér 4. sz.) legfeljebb **1872-dik évi deczember 9.én** déli 12 óráig benyujtandók.

A szállitandó mennyiségek a következők:

a) 78.500 bécsi rőf 4/4 rőf szélességü háromnyüstös vászon zsákok és ponyvákra.
a 2) 4.500 bécsi rőf 4/4 rőf szélességü kétnyüstős vászon ponyvákra.
b) 48.000 bécsi rőf 4/4 rőf széllességü kóczvászon zsákokra.
c) 27.150 bécsi rőf 27²/4 hüvelyk szélességü kóczvászon zsákokra.
d) 583 öl és 41 hüvelyk 9½-18½ hüvelyk szélességü zsinegvaszon
e) 250.000 bécsi rőf 4/4 rőf széllességü kóczvászon begöngyölésre.
f) 4.600 bécsi, rőf 4/4 rőf szélességü zsinegfonadék (Spagatgewebe).
g) 60.000 darab 7½ bécsi öl hosszu vastag és 16.000 „ 7½ „ „ „ vékony bálkötél.
h) 9240 drb bécsi font varró zsineg.
i) 7150 „ „ „ csomagoló zsineg.
k) 741 „ „ „ fehéritetlen varró-czérna.

A szállitandó áru minősége a dohánygyárak és beváltó hivatalok, melyekhez, mely időben és mennyiségben szállitandó, nem különben az ajánlati és szállitási feltételek, az egyidejüleg kiadott részletes B. hirdetményről látható, mely minden m. k. dohánygyárnál, dohány beváltó felügyelőségnél és beváltó felügyelőségnél, és beváltó hivatalnál, továbbá a cs. k. dohánygyárak, és beváltó hivatalok, központi igazgatóságának, gazdászati hivatalnál Bécsben, végre valamennyi cs. k. ausztriai dohánygyárnál megtekinthető.

Budán, 1872. nov. 20-án.

(Utánnyomat nem dijaztatatik.) 619 3—3

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, miszerint a felperes Jóna Mihály részére, alperes Kecskés Sándor Kis Zsuzsánnától 2000 frt tőke és járulékai erejéig lefoglalt ingatlan u. m. a debreczeni 2005. számu telekjegyzőkönyvben. A 2117. h. r. sz. alatt bejegyzett s egészben 2000 ftra becsült hatvanutczai külvárosi 3405. számu házas teleknek alperest illető, a 1000 aftra becsült felerésze jövő 1873-ik évi január hó 7-dik, szükség esetére február hó 7-dik napján délutáni 3 órakor, a telekhivatal helyiségében tartandó árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a következők:

1. Kikiáltási ár a becsérték, melynek 10%-a, vagyis 100 ft az árverelni szándékozók által a kiküldött árverelő kezéhez bánatpénzül leteendő.

2. Az ingatlan az 1-ső árverési határnapon csak becsáron felül vagy azon, a 2-ik árverési határnapon azonban becsáron alól is eladatik.

3. A vételár 3 egyenlő részletben, és pedig az első a leütéstől 1 hónap, a 2-ik a leütéstől 2 hónap, a 3-ik a leütéstől 3 hónap alatt az árverés napjától fogva járó 6% kamatával fentirt telekkönyvi hatóságnál lefizetendő; a bánatpénz az első részetbe tudatik.

4. Vevő a vett ingatlannak azonnal birtokába és használatába lép, tulajdonjoga azonban csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból bekebeleztetni.

5. Vevő viseli az átirási kincstári dijat, és a vett ingatlan után a leütéstől fogva eső mindennemü adó s egyéb terhet.

6. Ha vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, a vett ingatlan bármely érdekelt fél kérelmére a. p. t. r. t. 459. §. értelmében vevő kárára és veszélyére ujabban kitüzendő s csak egyszeri árverésen becsáron alól is el fog adatni.

Egyszersmind azok, a kik a lefoglalt ingatlanra tulajdoni vagy más igényt érvényesithetni vélnek, felhivatnak, hogy igénykereseteiket ezen hirdetvény közzétételének utolsó napjától számitandó 15 nap alatt — fentirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1872-ik évi november hó 22-dik napján tartott üléséből.

Igmándi József telekkönyvvezető

620 1—3

Debreczen. 1872. Nyomatott a részv. társ. könyvnyomdájában.